

Zwols Sportakkoord II

2023 - 2026

Inhoud

Woord vooraf door de wethouder.....	3
1. Totstandkoming Zwols Sportakkoord II	4
2. Hier gaan we ons op richten	5
3. Organisatie en uitvoering.....	11
4. Financiën	13
5. Monitoring, evaluatie en borging.....	14
Bijlage 1: lijst met betrokkenen	15

Woord vooraf door de wethouder

Een gezonde generatie in 2040

Samen met alle gemeenten in Nederland werken we toe naar een gezonde generatie in 2040. Dit is een enorme opgave waarbij we niet perse dingen anders moeten gaan doen, maar wel veel meer samen met elkaar. Sporten en bewegen spelen een belangrijke rol hierin. Niet alleen om het gezondheidsaspect, maar ook om de maatschappelijke rol van sport. Met het Sportakkoord maken we afspraken over hoe we hier vanuit de sport hier een bijdrage aan leveren. Het is dus geen welzijnsakkoord of zorgakkoord, maar een Sportakkoord.

Terugblik Zwols Sportakkoord I

Afgelopen jaren hebben we samen gewerkt aan de uitvoering van een Lokaal Sportakkoord. Binnen vijf deelakkoorden is gewerkt aan de gedeelde ambitie ‘Voor alle Zwollenaren een vitaal leven met plezier in de sport en bewegen, in een veilige en gezonde omgeving. Als sporter, vrijwilliger of als toeschouwer’. Dit heeft onder andere geresulteerd in de realisatie van een Calisthenicspark, een opleiding tot vertrouwenscontactpersoon voor sportverenigingen en een grote maatschappelijke rol voor Sportpark Jo van Marle.

Doorgaan op de ingeslagen weg

De afgelopen maanden hebben we het huidige Sportakkoord herijkt. We gaan door op de ingeslagen weg, en hebben de huidige thema's aangescherpt langs de drie ambities. Hiermee willen we ook in Zwolle het bereik vergroten, het fundament versterken en de maatschappelijke waarde benutten. Met deze brede insteek borduren we voort op de lessen en successen van Sportakkoord I. Om zo met nog meer partners en inwoners hier uitvoering aan te kunnen geven.

Van de Stad – door de stad

Het mooie van het Sportakkoord is dat de Zwolse sport bepaalt wat belangrijk is en waar we op in moeten zetten. Niet het Rijk, de gemeente, maar dat de Zwolse sport zelf. Denk aan sportverenigingen, sport- en beweegaanbieders, ondernemers in de sport, maatschappelijke organisaties of betrokken inwoners van Zwolle. Samen hebben we bepaald waar we met het sportakkoord op gaan inzetten. Het is nu ook aan ons, als stad, de taak om hier uitvoering aan gaan geven in de komende jaren.

Michiel van Willigen - Wethouder Sport

1. Totstandkoming Zwols Sportakkoord II

In Zwolle hebben we de keuze gemaakt om met Sportakkoord II voort te bouwen op de thema's van het Zwols Sportakkoord 2020-2023. Dit is een bewuste keuze, omdat er gedurende de periode 2020-2023 hard is gewerkt aan het versterken en ontwikkelen van het sport- en beweeglandschap in Zwolle. In die tijd zijn er talloze nieuwe initiatieven en programma's gestart om dit doel te bereiken. Het Hoofdpijnen Sportakkoord II wordt gezien als een kans om de ingezette acties verder uit te breiden en indien nodig nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

Input ophalen en categoriseren

We zijn gestart met brede bijeenkomst. Breed in de zin dat sportverenigingen, commerciële sport- en beweegaanbieders, onderwijsorganisaties, gemeente en maatschappelijke instellingen zijn uitgenodigd om ideeën in te brengen en aan te geven waar binnen de betreffende thema's de komende jaren de focus moest komen te liggen. De ambities en maatregelen die uit de brede bijeenkomst naar voren kwamen zijn met een kleinere groep kartrekkers besproken, gecategoriseerd en geprioriteerd. Deze zijn nog een keer voorgelegd aan de deelnemers aan de brede bijeenkomst, zodat zij nog een keer aanvullingen konden doen.

Het resultaat is een aantal gerichte speerpunten per thema, waarmee we enerzijds een vervolg geven aan het Zwols Sportakkoord I en anderzijds invulling geven aan de ambities zoals opgenomen in het Hoofdpijnen Sportakkoord II.

2. Hier gaan we ons op richten

Op de volgende pagina's worden de belangrijkste speerpunten voor de komende vier jaar per thema gepresenteerd. Hoewel de thema's afzonderlijk worden besproken, betekent dit niet dat er geen onderlinge verbanden bestaan. Integendeel, er zullen slimme verbindingen worden gelegd tussen de thema's om samenwerking tussen organisaties, professionals en vrijwilligers uit verschillende domeinen te bevorderen en om interventies in samenhang in te zetten.

Na vaststelling van het Sportakkoord, worden per thema actieplannen gemaakt. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar eventuele dwarsverbanden tussen thema's, zodat mensen en middelen gecombineerd kunnen worden ingezet. Hierover meer in het hoofdstuk organisatie en uitvoering.

Wie zijn "we"?

In dit Sportakkoord wordt regelmatig gesproken over het collectieve "**we**". Hiermee wordt iedereen bedoeld die bereid en in staat is om bij te dragen aan de uitvoering van het Sportakkoord. Iedereen draagt op zijn eigen unieke manier en naar eigen vermogen bij. Of het nu als projectleider, ambassadeur, professional van een organisatie of vrijwilliger van een vereniging is. Een nieuwe toevoeging aan dit speelveld is het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS), waarin Zwolse sportondernemers vertegenwoordigd zijn. Dankzij het POS kunnen we nog beter gebruik maken van de daar aanwezige kennis en expertise bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten, programma's en evenementen. SportService Zwolle neemt hierbij een coördinerende en stimulerende rol op zich.

Duurzame sportinfrastructuur (Ruimte voor Sport en Bewegen)

1. Sporten en bewegen in de openbare ruimte krijgt de komende jaren meer aandacht door in te zetten op de ontwikkeling van Urban Sports locaties. Denk hierbij aan verschillende sportieve activiteiten die plaatsvinden in een stedelijke omgeving, zoals skateboarden, freerunnen en BMX-en. Afhankelijk van de behoefte, het draagvlak en de betrokkenheid van inwoners en partners op stadsdeel- en wijkniveau worden eventueel voorzieningen gerealiseerd. Dit sluit aan bij de wijze waarop in Zwolle gebiedsgericht wordt gewerkt.
2. De komende jaren zetten we in op het verbeteren van de toegankelijkheid van sportaccommodaties en openbare sport- en speelvoorzieningen. Dat betekent dat iedereen, ongeacht achtergrond of vaardigheden, gelijke kansen moet krijgen om te genieten van en deel te nemen aan sporten en bewegen bij sportaccommodaties en in de openbare ruimte.
3. In en rondom sportparken gaan we de inzet van sport(park)coaches intensiveren, dan wel anders inrichten. De sport(park)coach is een professional die het gezamenlijke belang op het park vertegenwoordigt en samenwerkt met vrijwilligers, mensen die werkzaam zijn bij de betrokken sportaanbieders en andere professionals in en rondom sportparken. Hij/zij richt zich op het activeren van diverse doelgroepen, zoals senioren, aangepast sporten en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, maar kan zich ook richten op het ontwikkelen van vernieuwend aanbod voor inactieve groepen (jong)volwassenen. Met een sterk netwerk fungeert de sport(park)coaches als aanspreekpunt en verbinder, en kan hij/zij kansen en mogelijkheden voor het sportpark oppakken. Dit moet leiden tot vernieuwende activiteiten en programma's.

Inclusie & Vitaliteit

1. Op wijk- of stadsdeelniveau streven we ernaar om inzicht te krijgen in de redenen waarom inwoners niet kunnen deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. We ondersteunen dit met theoretische kennis om vervolgens passend aanbod zichtbaar te maken en/of te ontwikkelen.
2. Onze opgedane kennis en ervaring uit projecten en activiteiten zetten we in om de gemeente te adviseren over de inrichting van de openbare ruimte.

Motoriek & Innovatie

1. We richten ons op het inzichtelijk maken van het beweegniveau en eventuele achterstanden in bewegen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. Op basis hiervan kunnen we gerichte aandacht besteden aan het verbeteren van hun motorische vaardigheden. Zo kunnen we beter ondersteunen bij hun persoonlijke en motorische ontwikkeling.
2. We zetten nog meer in op voldoende bewegen en een gezonde leefstijl op en rond school. Dit heeft een positieve invloed op de sociale, cognitieve en motorische ontwikkeling van kinderen. Kinderen die op jonge leeftijd voldoende bewegen profiteren namelijk op latere leeftijd van de voordelen van een actievere leefstijl.
3. We kijken kritisch naar het huidige sport- en beweegaanbod voor senioren om na te gaan in hoeverre dit nog voldoende aansluit bij de wensen, behoeften en belevingswereld van de senior van nu. Waar nodig wordt dit aanbod doorontwikkeld en/of beter zichtbaar gemaakt.

Vitale en positieve sportaanbieders

1. We investeren in een sociaal veilige sportsector. Dat betekent dat we de komende jaren alle sportaanbieders in Zwolle ondersteunen om te komen tot actieplannen waarin aandacht wordt besteed aan de regeling gratis VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon en cursus of e-learning voor trainer-coaches.
2. We zetten nog nadrukkelijker in op het ondersteunen van het kader bij alle sportaanbieders. Dit betekent dat verenigingen en commerciële aanbieders van sport en bewegen hulp kunnen krijgen bij het trainen en opleiden van zowel sporttechnisch als bestuurlijk kader. Een voorbeeld hiervan is de inzet van een clubkadercoach. Bovendien zullen we gericht gebruikmaken van aanvullende landelijke of lokale ondersteuning op dit gebied vanuit bijvoorbeeld het bedrijfsleven en/of commerciële sportaanbieders.
3. We brengen in kaart of er voldoende passend aanbod is bij sportverenigingen, commerciële sportaanbieders en anders georganiseerde sportclubs voor jongeren en jongvolwassenen (14-30 jaar). Indien nodig wordt vernieuwend aanbod ontwikkeld. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij het thema 'Duurzame sportinfrastructuur' en bewegen in de openbare ruimte.
4. We creëren een platform waar sportverenigingen, commerciële sportaanbieders (POS) en anders georganiseerde sportclubs kennis en expertise kunnen uitwisselen. Dit platform dient als een vraagbak en gesprekspartner voor het delen en toepassen van kennis in de praktijk. Alle sportaanbieders in Zwolle kunnen profiteren van deze kennis om zich bijvoorbeeld te ontwikkelen tot gezonde, toekomstgerichte sportaanbieders en om vernieuwend aanbod te ontwikkelen dat (nog beter) aansluit bij de inwoners van Zwolle.

Event & Talent

1. We streven ernaar om de potentie van evenementen optimaal te benutten, zodat de maatschappelijke waarde ervan nog duidelijker zichtbaar wordt in de samenleving.
2. We werken aan een traject waarbij de instroom, doorstroom en uitstroom van talentvolle sporters geoptimaliseerd wordt, met als doel hun potentieel volledig te benutten.
3. We streven ernaar om (voormalige) topsporters op diverse manieren in te zetten voor de hele stad. Ze zullen fungeren als rolmodellen, ambassadeurs en metaforen, om zo alle inwoners van Zwolle te inspireren en in beweging te brengen.
4. We ontwikkelen een uitgebreid netwerk van zowel commerciële als maatschappelijke partners in de sportsector, met als doel de maatschappelijke waarde van (top)sport te optimaal te benutten en te versterken (zie ook speerpunt 4 onder 'Vitale en Positieve sportaanbieders').

3. Organisatie en uitvoering

Kernteam

Om projecten en activiteiten succesvol te kunnen uitvoeren, is het belangrijk dat een diverse groep vertegenwoordigers van verschillende organisaties en achtergronden zich betrokken voelt bij de uitvoering van het Zwols Sportakkoord II. Deze verantwoordelijkheid ligt bij het kernteam. Het kernteam heeft als taak om de voortgang van de uitvoering van het Sportakkoord te bewaken, verbindingen te leggen tussen verschillende thema's en de beschikbare middelen te verdelen. De samenstelling van het kernteam wordt bepaald nadat het Sportakkoord is vastgesteld. In ieder geval maken de gemeente Zwolle, SportService Zwolle, de coördinator Sport & Preventie en de GGD deel uit van dit team. Indien nodig kunnen de kartrekkers van de verschillende thema's (zie: Rol van SportService Zwolle) zich aansluiten bij het kernteam.

Rol van SportService Zwolle

Bij de organisatorische uitvoering van het Zwols Sportakkoord II spelen de oorspronkelijke kartrekkers van SportService Zwolle een belangrijke rol. Zij hebben als taak om de deelnemende partijen en personen met elkaar te verbinden, en initiëren overleggen tussen betrokken partners. Daarnaast hebben zij de verantwoordelijkheid om de middelen die gekoppeld zijn aan de speerpunten van het Sportakkoord zorgvuldig te beheren. Indien nodig blijven ze betrokken bij de uitvoering van de projecten. Naarmate de uitvoering vordert, verandert hun rol van initiator naar "coördinator". Op dat moment houden ze op afstand zicht op de voortgang en sturen ze indien nodig bij.

Coördinator Sport & Preventie

De Coördinator Sport & Preventie maakt onderdeel uit van het kernteam en legt verbindingen met de uitvoering van GALA, het IZA (Integraal Zorg Akkoord) en het integrale plan van aanpak voor de brede SPUK. Regelmatig rapporteert de coördinator over de voortgang aan het kernteam. Daarnaast fungeert de coördinator als aanspreekpunt voor externe partijen die betrokken zijn bij het Sportakkoord. Ook speelt de coördinator een belangrijke rol in het signaleren van maatschappelijke ontwikkelingen en het vertalen ervan naar mogelijkheden binnen het akkoord.

Een andere verantwoordelijkheid van de coördinator is het verkennen van mogelijkheden om dwarsverbanden te maken tussen sport, bewegen, welzijn, gezondheid en preventie. De coördinator houdt tot slot contact met de buurtsportcoaches van SportService Zwolle, die op hun beurt diverse deelprojecten ondersteunen.

Inzet Buurtsportcoaches

De Buurtsportcoaches ondersteunen bij het ontwikkelen, aanbieden en organiseren van sport- en beweegaanbod in de gemeente Zwolle. Zij spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van tal van speerpunten die zijn opgenomen in dit Sportakkoord. Er zal een uitvoeringsplan Buurtsportcoaches worden opgesteld waarin nadrukkelijk de koppeling wordt gemaakt met dit Sportakkoord. Onder andere zal daarbij worden ingegaan op de rol die de buurtsportcoach heeft bij de uitvoering van het programma School & Omgeving waaraan SportService Zwolle reeds uitvoering geeft en waarbij intensief wordt samengewerkt met diverse onderwijsinstellingen.

Adviseur Lokale Sport

Gedurende de looptijd van de uitvoering van het Sportakkoord is er een Adviseur Lokale Sport beschikbaar die in afstemming met het kernteam en de coördinator Sport & Preventie ingezet kan worden om de organisatie en uitvoering van het akkoord te ondersteunen met de inzet van deskundigheidsbevordering, workshops, trajectbegeleiding, interventie, bijscholing of training.

4. Financiën

Vanuit het ministerie van VWS zijn via de SPUK regeling de volgende bedragen beschikbaar gesteld:

- **2023:** € 85.144,71
- **2024:** € 85.143,22
- **2025:** € 85.143,22
- **2026:** € 65.465,91

Deze bedragen worden door de gemeente verstrekt aan SportService Zwolle voor de uitvoering van het Zwols Sportakkoord II. SportService Zwolle maakt onderdeel uit van het kernteam dat verantwoordelijk is voor de verdeling van gelden ten behoeve van de uitvoering van eerder besproken speerpunten per thema.

5. Monitoring, evaluatie en borging

Het kernteam speelt een belangrijk rol in de uitvoering van het Sportakkoord en het beheer van het bijbehorende budget. Naast het sturen van het proces en het bewaken van de voortgang, is het team verantwoordelijk voor de evaluatie van zowel het proces als de uitgevoerde projecten (op hoofdlijnen). Bovendien zal het kernteam actief deelnemen aan activiteiten gericht op monitoring en evaluatie die plaatsvinden binnen het kader van het landelijk Sportakkoord en de Brede SPUK in de periode 2023-2026. Deze inspanningen moeten ervoor zorgen dat de voortgang en impact van het Sportakkoord zorgvuldig worden bijgehouden om zo de gewenste resultaten te behalen en bij te sturen waar nodig.

Bijlage 1: lijst met betrokkenen

Bij de totstandkoming van dit Zwols Sportakkoord II zijn de volgende partners betrokken:

